

Η τρίγλωσση βάση τυποποιημένων όρων Τεχνολογίας Πληροφοριών INFORTERM και η δωρεάν διάθεση της χρήσης της στο Ίντερνετ

Κ. Βαλεοντής

Από τις αρχές Νοεμβρίου 2001 διατίθεται δωρεάν στο Ίντερνετ η τρίγλωσση (ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά) «**Βάση Όρων Τεχνολογίας Πληροφοριών INFORTERM**». Η δωρεάν διάθεση της χρήσης της Βάσης αποτελεί προσφορά της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (**ΕΛΕΤΟ**) και του Τμήματος Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και προσωπικά του γράφοντος, ως δημιουργού και κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων της. Εδώ περιγράφεται το ιστορικό της λειτουργίας και πολυετούς εργασίας της Ομάδας **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** στο πλαίσιο των εργασιών των φορέων **ΕΛΚΕΠΑ**¹, **ΕΛΟΤ**² και **ΕΛΕΤΟ** για την παραγωγή **ελληνικών** τυποποιημένων όρων της Τεχνολογίας Πληροφοριών, αντιστοιχών στους διεθνώς τυποποιημένους από το Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης **ISO**³ (International Organization for Standardization) όρους της **αγγλικής** και **γαλλικής** γλώσσας, η δημιουργία, δομή, ανάπτυξη και λειτουργία της Βάσης INFORTERM, οι τρόποι αναζήτησης σ' αυτήν και οι προοπτικές της περαιτέρω ανάπτυξής της.

1 Η ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ Η ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Η πρώτη οργάνωση τυποποίησης που ασχολήθηκε σε παγκόσμιο επίπεδο με την Ορολογία της «**Επεξεργασίας Δεδομένων**» ήταν ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (**ISO**) ο οποίος, μέσω της Τεχνικής Επιτροπής ISO/TC97 «Computers and information processing» άρχισε – το 1974 – την επεξεργασία του **πολυμερούς** Διεθνούς Προτύπου **ISO 2382** που έφερε τον γενικό τίτλο «**Data processing – Vocabulary**». Αρχικά, η εργασία του ISO βασίστηκε στο «*Λεξιλόγιο Επεξεργασίας Δεδομένων*» (*Vocabulary of Information Processing*) που είχαν εκπονήσει και εκδώσει η Διεθνής Ομοσπονδία Επεξεργασίας Πληροφοριών (International Federation for Information Processing) και το Διεθνές Κέντρο Υπολογισμού (International Computation Centre) και στο *Αμερικανικό Εθνικό Λεξικό Συστημάτων Επεξεργασίας Πληροφοριών* (*American National Dictionary for Information Processing Systems*) που είχε εκδοθεί από το Ινστιτούτο Αμερικανικών Εθνικών Προτύπων (ANSI – American National

---

¹ **ΕΛΚΕΠΑ**: Ελληνικό Κέντρο Παραγωγικότητας

² **ΕΛΟΤ**: Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης

³ **ISO**: Η σωστή ευρωπαϊκή προφορά είναι /ίζο/, η σωστή αμερικανική προφορά είναι /άισο/, ενώ οι προφορές /άιζο/ και /άι-εσ-όου/ που κατά κόρον χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα είναι **λανθασμένες!**

Standards Institute).

Το Μέρος 1 του ISO 2382 ήταν οι «Θεμελιώδεις όροι», ενώ το Μέρος 2 αφορούσε τις «Αριθμητικές και λογικές πράξεις». Αργότερα – δεδομένου ότι η ISO/TC97 είχε αλλάξει όνομα και είχε γίνει «*Information processing systems*» – σε μερικά από τα Μέρη που επακολούθησαν άλλαξε και ο γενικός τίτλος του Προτύπου και έγινε «**Information processing systems – Vocabulary**».

Από το 1990 και έπειτα το πεδίο της *Επεξεργασίας Δεδομένων* και των *Συστημάτων Επεξεργασίας Πληροφοριών*, εν γένει, καλύπτεται από τον τομέα **Information Technology** (Τεχνολογία Πληροφοριών) και τα νέα μέρη του Προτύπου ISO 2382 (αλλά και τα αναθεωρούμενα παλαιά μέρη) δεν εκπονούνται πλέον από την ISO/TC97 αλλά από ένα νέο όργανο που **συνέστησαν από κοινού** ο ISO και η Διεθνής Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή (IEC – International Electrotechnical Commission). Το όργανο αυτό είναι η Κοινή Τεχνική Επιτροπή **ISO/IEC JTC1** «Information Technology» και ο γενικός τίτλος του Προτύπου ISO 2382 έγινε πλέον «**Information Technology – Vocabulary**». Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί **34** Μέρη του Προτύπου και είναι σε ισχύ **31** από αυτά ενώ ακόμα **ένα** είναι υπό ψήφιση. Πολλά από αυτά έχουν υποστεί αναθεώρηση μερικά δε και δεύτερη αναθεώρηση. Κρίνουμε αξιοσημείωτο εδώ να αναφέρουμε τον ορισμό της Τεχνολογίας Πληροφοριών σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (**CEN** – Comite Européen de Normalisation) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (**CENELEC** – Comite Européen de Normalisation Electrotechnique): Είναι ο διδιάστατος «πινακοειδής ορισμός» (*matrix definition*):

Τεχνολογία Πληροφοριών				
είναι: για:	Ηλεκτρονικά εξαρτήματα,	εξοπλισμός, συστήματα,	λογισμικό	
μετάδοση,	X	X	X	X
παρουσίαση,	X	X	X	X
αποθήκευση,	X	X	X	X
επεξεργασία	X	X	X	X
πληροφοριών.				

Με άλλα λόγια, η **Τεχνολογία Πληροφοριών (IT)** είναι ο τομέας που πραγματεύεται **ηλεκτρονικά εξαρτήματα και/ή εξοπλισμό και/ή συστήματα και/ή λογισμικό που αποσκοπεύουν στη μετάδοση και/ή παρουσίαση και/ή αποθήκευση και/ή επεξεργασία πληροφοριών** (αν για ένα αντικείμενο υπάρχει έστω και ένα «X» μέσα στον πίνακα τότε το αντικείμενο εμπίπτει στην Τεχνολογία Πληροφοριών).

Ελληνικό εθνικό όργανο τυποποίησης στον τομέα της Τεχνολογίας Πληροφοριών είναι η

Τεχνική Επιτροπή **ΕΛΟΤ/ΤΕ48** «Ηλεκτρονική Επεξεργασία Πληροφοριών». Η πρώτη Ομάδα Εργασίας της επιτροπής αυτής ήταν η Ομάδα Εργασίας 1 «Ορολογία Πληροφορικής» με τον κωδικό αριθμό **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1**. Τόσο η Επιτροπή όσο και οι Ομάδες Εργασίας της λειτούργησαν, από το 1986 ως το 1996, με την ευθύνη και υποστήριξη του *Ελληνικού Κέντρου Παραγωγικότητας (ΕΛΚΕΠΑ -Ινστιτούτο Πληροφορικής)*, ενώ από το 1996 λειτουργούν υπό τη Διεύθυνση Τυποποίησης του *Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ)* με την ευθύνη και υποστήριξή του.

Κατά τη λειτουργία της στο ΕΛΚΕΠΑ Υπεύθυνος της Ομάδας ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1 ήταν ο **Δημήτρης Μπακόλας**, προϊστάμενος του Ινστιτούτου Πληροφορικής του ΕΛΚΕΠΑ, ενώ στα μέλη της συγκαταλέγονταν: ο **Γιάννης Κάβουρας**, Φυσικός-Πληροφορικός, Καθηγητής Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, η **Ρούλα Αναγνωστοπούλου**, Υπεύθυνος Δραστηριοτήτων Τυποποίησης του ΕΛΚΕΠΑ, ο **Γιάννης Μαΐστρος**, Φυσικός, Καθηγητής ΕΜΠ, ο **Γιώργος Στουραΐτης**, Μαθηματικός-Δημοσιογράφος, καθώς και οι: **Δημήτρης Παναγιωτάκος**, **Σπύρος Διάμεσης**, **Μιχάλης Μπεκάκος**, **Χαρά Μπαλτά** και ο **γράφων**, που είναι μέχρι και σήμερα μέλη.

Τα τελευταία χρόνια η Ομάδα – όπως και άλλες επιτροπές και ομάδες του ΕΛΟΤ – δεν λειτούργησε ως Ομάδα του ΕΛΟΤ· λειτούργησε όμως ως *συλλογικό μέλος* της ΕΛΕΤΟ. Τα ενεργά μέλη της τελευταίας σύνθεσης της Ομάδας αποτελούσαν οι:

- **Κώστας Βαλεοντής**, Φυσικός-Ηλεκτρονικός, Τηλεπικοινωνιακός Μηχανικός ΟΤΕ, Προϊστάμενος της Υποδιεύθυνσης Τυποποίησης και Τεχνικών Κανονισμών του ΟΤΕ, Γενικός Γραμματέας της ΕΛΕΤΟ και Πρόεδρος του ΓΕΣΥ⁴, *Υπεύθυνος της Ομάδας*
- **Σπύρος Διάμεσης**, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός ΕΜΠ, Σύμβουλος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου,
- **Χαρά Μπαλτά**, Αναλύτρια-Προγραμματίστρια Η/Υ, Υπεύθυνος Τμήματος Πληροφορικών Εγκαταστάσεων του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών,
- **Μιχάλης Μπεκάκος**, Πληροφορικός, Καθηγητής Πληροφορικής Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης,
- **Δημήτρης Παναγιωτάκος**, Μαθηματικός, Αναλυτής Η/Υ, πρώην διευθυντικό στέλεχος του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) και
- **Κώστας Ριζιώτης**, Φυσικός-Ηλεκτρονικός, Τηλεπικοινωνιακός Μηχανικός ΟΤΕ.

---

⁴ **ΓΕΣΥ**: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ

2 Η ΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1

2.1 Εκπόνηση του πολυμερούς Ελληνικού Προτύπου ΕΛΟΤ 996 ως ελληνικού ισοδύναμου του πολυμερούς Διεθνούς Προτύπου ISO/IEC 2382

Στο τακτικό πρόγραμμά της, έργο της Ομάδας **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** – ως Ομάδας Τυποποίησης – ήταν (και είναι) η μεταφορά των Διεθνών Προτύπων Ορολογίας της Πληροφορικής (σήμερα της Τεχνολογίας Πληροφοριών) στην ελληνική εθνική τυποποίηση, δηλαδή εκπόνηση των ισοδύναμων Ελληνικών Προτύπων με ελληνική απόδοση τόσο των όρων όσο και των ορισμών του Προτύπου ISO/IEC 2382. Έτσι δημιουργήθηκε το πολυμερές Ελληνικό Πρότυπο **ΕΛΟΤ 996** με Μέρη αντίστοιχα των Μερών του Διεθνούς Προτύπου. Στο έργο αυτό η Ομάδα αξιοποίησε και την προηγούμενη εργασία που είχε επιτελεσθεί από Ομάδα Εργασίας της Ελληνικής Εταιρείας Επιστημόνων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής (ΕΠΥ), σχετικά με τους όρους των πρώιμων Μερών του Προτύπου ISO 2382 και είχε εκδοθεί με τον τίτλο «Ελληνικό Γλωσσάριο Πληροφορικής», το οποίο είχε υποβληθεί στην επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ48 για έγκριση.

Το Πρότυπο **ISO/IEC 2382**, καθιερώνει μια παγκόσμια (για περισσότερες από 90 χώρες που είναι μέλη του ISO και της IEC) αποδεκτή **συστηματική εννοιολογική ταξινόμηση του τομέα IT**. Ολόκληρο το **σύστημα εννοιών** του τομέα χωρίζεται σε **υποσυστήματα** καθένα από τα οποία, ως προς τις **βασικές έννοιές** του, καλύπτεται και από ένα αντίστοιχο Μέρος του **ISO/IEC 2382**. Η αμφιμονοσήμαντη αντιστοίχιση του Προτύπου ISO/IEC 2382 με το Πρότυπο ΕΛΟΤ 996, διατήρησε αναλλοίωτη την εννοιακή δομή των υποσυστημάτων αυτών και του όλου συστήματος. Η συστηματική δομή εξακολουθεί να τηρείται πιστά και μέσα σε κάθε Μέρος (υποσύστημα). Το Πρότυπο ISO/IEC 2382 αποτελεί αντιπροσωπευτικό παράδειγμα εφαρμογής των **Αρχών της Ορολογίας** στην ονοματοδότηση εννοιών (εκπόνηση όρων) [2] [3] [4] [5] [6]. Τα υποσυστήματα εννοιών του τομέα IT που κατοπτρίζει το ISO/IEC 2382 και το αντίστοιχό του ΕΛΟΤ 996 είναι:

1. Fundamental terms	Θεμελιώδεις όροι
2. Arithmetic and logic operations	Αριθμητικές και λογικές πράξεις
3. Equipment technology	Τεχνολογία εξοπλισμού
4. Organization of data	Οργάνωση των δεδομένων
5. Representation of data	Παράσταση των δεδομένων
6. Preparation and handling of data	Προετοιμασία και χειρισμός των δεδομένων
7. Computer programming	Προγραμματισμός υπολογιστών
8. Security	Ασφάλεια
9. Data communication	Επικοινωνία δεδομένων
10. Operating techniques and facilities	Τεχνικές και μέσα λειτουργίας
11. Peripheral equipment	Περιφερειακός εξοπλισμός
12. Computer graphics	Γραφικά υπολογιστή

13. Reliability, maintainability and availability	Αξιοπιστία, συντηρησιμότητα και διαθεσιμότητα
14. Programming languages	Γλώσσες προγραμματισμού
15. Information theory	Θεωρία της πληροφορίας
16. Databases	Βάσεις δεδομένων
17. Distributed data processing	Κατανεμημένη επεξεργασία δεδομένων
18. Analog computing	Αναλογικός υπολογισμός
19. System development	Ανάπτυξη συστημάτων
20. Interfaces between process computer systems and technical processes	Διεπαφές μεταξύ συστημάτων υπολογιστών διεργασίας και τεχνικών διεργασιών
21. Calculators	Αριθμομηχανές
22. Text processing	Επεξεργασία κειμένου
23. Computer-integrated manufacturing	Ενοποιημένη κατασκευή με υπολογιστή
24. Local area networks	Τοπικά δίκτυα
25. Open systems interconnection	Διασύνδεση ανοικτών συστημάτων
26. Office automation	Αυτοματισμός γραφείου
27. Artificial intelligence -- Basic concepts and expert systems	Τεχνητή νοημοσύνη – Βασικές έννοιες και έμπειρα συστήματα
28. Artificial intelligence -- Speech recognition and synthesis	Τεχνητή νοημοσύνη – Αναγνώριση και σύνθεση φωνής
29. Artificial intelligence -- Machine learning	Τεχνητή νοημοσύνη – Μηχανομάθηση
30. Electronic Mail	Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
31. Artificial intelligence -- Neural networks	Τεχνητή νοημοσύνη – Νευρωνικά δίκτυα
32. Learning, education, and training	Μάθηση, εκπαίδευση και κατάρτιση

Σε κάθε Μέρος του Ελληνικού Προτύπου ΕΛΟΤ 996 περιλαμβάνονται και τρίγλωσσα (αγγλικά-γαλλικά-ελληνικά) λεξιλόγια αντιστοιχιών όρων της Τεχνολογίας Πληροφοριών. Στο πλαίσιο της εκπόνησης των Μερών του Προτύπου ΕΛΟΤ 996 η Ομάδα ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1 έχει παραγάγει περίπου **5.000** ελληνικούς όρους μαζί με τους ορισμούς τους στα ελληνικά. Το 1991 το ΕΛΚΕΠΑ εξέδωσε το μέχρι τότε έργο της Ομάδας (το μεγαλύτερο μέρος του οποίου ήταν ακόμα σε μορφή Σχεδίου) σε βιβλίο με τον τίτλο «**Τρίγλωσση Ορολογία Πληροφορικής**» [1].

2.2 Εκπόνηση Συλλογών Όρων για την Τράπεζα Όρων EURODICAUTOM

Από το 1989 που ιδρύθηκε η **MOTO**⁵ η Ομάδα **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** συνεργάζεται στενά με αυτήν, αναπτύσσοντας κοινές ορολογικές πρωτοβουλίες. Από από το 1992 – όπως και η MOTO – είναι (*ιδρυτικό*) Συλλογικό Μέλος της *Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)* και με αυτήν την ιδιότητα έχει εκπονήσει μέχρι σήμερα – ως έργα έκτακτου προγράμματος – πολλές συλλογές (Λεξιλόγια) όρων που περιλαμβάνουν περίπου **2.000** όρους της

⁵ **MOTO**: Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας, Ομάδα Εργασίας της Τεχνικής Επιτροπής “Τηλεπικοινωνίες” (**TE-T**), Συλλογικό Μέλος της ΕΛΕΤΟ. Λειτουργεί με την ευθύνη και υποστήριξη του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (**ΟΤΕ**), στο πλαίσιο επίσημης συνεργασίας με τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (**ΕΛΟΤ**).

Τεχνολογίας Πληροφοριών (χωρίς ορισμούς) για την **Τράπεζα Όρων EURODICAUTOM** της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.3 “Στάδια επεξεργασίας” των κειμένων (Προτύπων ή Λεξιλογίων Όρων) που εκπονεί η Ομάδα ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1

Σύμφωνα με τους κανονισμούς του ΕΛΟΤ, που εφαρμόζει και η ΕΛΕΤΟ, τα κείμενα που επεξεργάζεται η Ομάδα **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** περνούν από τα ακόλουθα στάδια:

Κείμενο Βάσης: (Στάδιο 0)	Είναι το ξενόγλωσσο <i>Κείμενο του Διεθνούς Προτύπου</i> όπως έχει παραδοθεί στον Υπεύθυνο της Ομάδας από τον ΕΛΟΤ ή την ΕΛΕΤΟ.
Προσχέδιο: (Στάδιο 1)	Είναι η μετάφραση του <i>Κειμένου Βάσης</i> από τον Υπεύθυνο ή από μέλος της Ομάδας ή άλλο μεταφραστή.
Σχέδιο: (Στάδιο 2)	Είναι το κείμενο του Προσχεδίου με επεξεργασμένη-τροποποιημένη, από την Ομάδα, την ελληνική απόδοση. Το κείμενο αυτό στέλνεται από τον ΕΛΟΤ στους αποδέκτες της Δημόσιας Κρίσης (Υπηρεσίες και άτομα) για σχολιασμό (Τα σχόλια στέλνονται στον ΕΛΟΤ ή στην ΕΛΕΤΟ, αντίστοιχα, και από εκεί διαβιβάζονται στην Ομάδα).
Τελικό κείμενο: (Στάδιο 3)	Το τελικά επεξεργασμένο κείμενο του Σχεδίου στο οποίο έχει καταλήξει η Ομάδα ύστερα από εξέταση των σχολίων των αποδεκτών της Δημόσιας Κρίσης. Όταν πρόκειται για Πρότυπο ΕΛΟΤ, το κείμενο υποβάλλεται από τον Υπεύθυνο και εγκρίνεται από την επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ48 και, στη συνέχεια, εκδίδεται από τον ΕΛΟΤ ως Ελληνικό Πρότυπο. Όταν πρόκειται για Λεξιλόγιο Όρων της ΕΛΕΤΟ το κείμενο υποβάλλεται για έγκριση από το Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο (ΓΕΣΥ) της ΕΛΕΤΟ.

Όλοι οι όροι που παράγονται από την Ομάδα ενσωματώνονται στη **Βάση Όρων Τεχνολογίας Πληροφοριών INFORTERM⁶** που δημιουργήθηκε, αναπτύχθηκε και συντηρείται από τον γράφοντα και σημερινό Υπεύθυνο της Ομάδας.

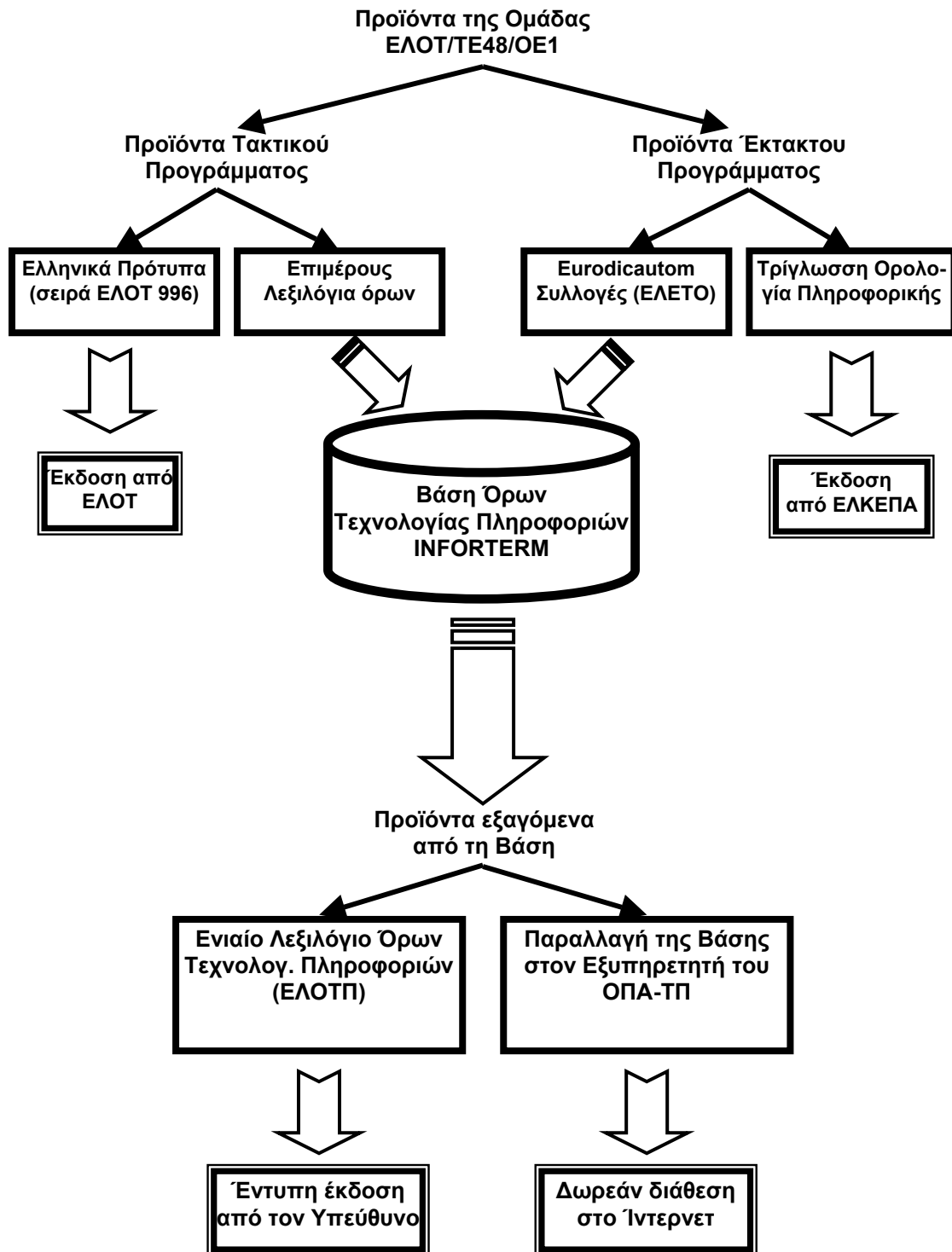
Σε τακτά χρονικά διαστήματα ο Υπεύθυνος της Ομάδας εξάγει από τη Βάση INFORTERM και εκδίδει, σε περιορισμένο αριθμό αντιτύπων, το Ενιαίο Λεξιλόγιο Όρων της Τεχνολογίας Πληροφοριών (**ΕΛΟΤΠ**), που αποτελείται από τους ως τότε οριστικοποιημένους **ελληνικούς όρους** και τους αντίστοιχους **αγγλικούς** και **γαλλικούς όρους** με τη μορφή λεξιλογίων αντιστοιχιών όρων: *αγγλοελληνικού, ελληνοαγγλικού, γαλλοελληνικού, ελληνο-αγγλο-γαλλικού* και *λεξιλογίου αρκτικολέξων* (βλέπε Σχ.1). Μέχρι σήμερα έγιναν έξι εκδόσεις, η τελευταία είναι του 1999. Τα αντίτυπα αυτών των εκδόσεων διετίθεντο δωρεάν στον ΕΛΟΤ, στην ΕΛΕΤΟ και σε διάφορους άλλους φορείς και διανέμονταν στα μέλη των Ομάδων/Επιτροπών Τυποποίησης, αλλά και σε πολλούς άλλους ενδιαφερομένους.

Τα μέχρι σήμερα προϊόντα της Ομάδας φαίνονται στο διάγραμμα του Σχήματος 1. Στο

---

⁶ Για την ιστορία, το αρχικό όνομα της Βάσης ήταν «INFOTERM», όμως ο Υπεύθυνος το άλλαξε αργότερα για να μη συγχέεται με το όνομα του Διεθνούς Κέντρου Πληροφοριών Ορολογίας Infoterm.

Παράρτημα Α δίνονται οι τίτλοι όλων των **πηγών αναφοράς** της Βάσης INFORTERM (Μέρη του Προτύπου ISO/IEC 2382 και Συλλογές της Τράπεζας Eurodicautom).

Σχήμα 1 – Ταξινόμηση των προϊόντων της Ομάδας ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1

3. Η ΒΑΣΗ ΟΡΩΝ INFORTERM ΚΑΙ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟ ΙΝΤΕΡΝΕΤ

Η Βάση Όρων Τεχνολογίας Πληροφοριών **INFORTERM** είναι τρίγλωσση και περιλαμβάνει τους **ελληνικούς όρους** που έχει εκπονήσει η Ομάδα **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** και τους ισοδύναμους **αγγλικούς όρους** και **γαλλικούς όρους**. Η Βάση κατασκευάστηκε, από τον γράφοντα και σημερινό Υπεύθυνο της Ομάδας, αρχικά στο πρόγραμμα **dBase III PLUS** και στη συνέχεια έγινε η μετατροπή της σε Βάση **MS ACCESS**. Η **εισαγωγή** όλων των ορολογικών δεδομένων σ' αυτήν και η **ηλεκτρονική επεξεργασία** τους, έγιναν και γίνονται **προσωπικά** από τον Υπεύθυνο της Ομάδας. Σήμερα στη Βάση περιλαμβάνονται περίπου **7.000 λήμματα** που αντιστοιχούν σε ισάριθμες **έννοιες**.

Στην **πεδίοδομή** της Βάσης INFORTERM περιλαμβάνονται τα βασικά πεδία του παρακάτω πίνακα 1 (τα οποία σε κάθε λήμμα αντιστοιχούν σε **μία και μόνο έννοια**).

Πίνακας 1 – Πεδίοδομή της Βάσης INFORTERM

Πεδίο	Παράδειγμα	Παρατήρηση
Ελληνικός όρος	<i>λόγος δυφιακών σφαλμάτων</i>	
Ελληνική συντομογραφία	BER	Υιοθετείται η αγγλική (βλέπε Σημείωση 1)
Αγγλικός όρος	bit error ratio, bit error rate	Με κόμμα (,) χωρίζονται οι ταυτόσημοι όροι (full synonyms)
Αγγλική συντομογραφία	BER	
Γαλλικός όρος	taux d'erreur binaire, taux d'erreur sur les bits	Με κόμμα (,) χωρίζονται οι ταυτόσημοι όροι (full synonyms)
Γαλλική συντομογραφία	TEB	
Κωδικός αριθμός της πηγής αναφοράς όπου υπάρχει η έννοια	L22	Βλέπε Κατάλογο των Πηγών Αναφοράς στο Παράρτημα Α
Κωδικός/τίτλος της πηγής αναφοράς του αγγλικού και γαλλικού όρου	ISO/IEC 2382-9:1995	Βλέπε Κατάλογο των Πηγών Αναφοράς στο Παράρτημα Α
Κωδικός/τίτλος της πηγής αναφοράς του ελληνικού όρου	ΕΛΟΤ 996.9	Βλέπε Κατάλογο των Πηγών Αναφοράς στο Παράρτημα Α
Κωδικός αριθμός του ελληνικού όρου στην πηγή αναφοράς	09.06.20	Ο πρώτος διψήφιος αριθμός αντιστοιχεί στο Μέρος του ΕΛΟΤ 996, ο δεύτερος στο κεφάλαιο και ο τρίτος στον όρο
Στάδιο επεξεργασίας του ελληνικού όρου	2	Βλέπε Σημείωση 2

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1

Δεδομένου ότι **δεν υπάρχει εθνική πολιτική και θέσπιση κανόνων** δημιουργίας και εφαρμογής καθαρά ελληνικών ακρωνύμων και συντομογραφιών, τόσο στην Πληροφορική όσο και στις Τηλεπικοινωνίες, κατά κανόνα, χρησιμοποιούνται και στην ελληνική γλώσσα τα αγγλικά ακρώνυμα (τα οποία, σημειωτέον, χρησιμοποιούνται στις περισσότερες γλώσσες σε παγκόσμια κλίμακα). Στην προκειμένη περίπτωση υιοθετήθηκε το αγγλικό ακρώνυμο **BER** (και όχι π.χ. ΛΔΣ ή ΛΟΔΥΣ).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2

Ο ελληνικός όρος του Πίνακα βρίσκεται σε **στάδιο 2**, δηλαδή έχει υιοθετηθεί από την Ομάδα ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1, αλλά η πηγή του - το Ελληνικό Πρότυπο **ΕΛΟΤ 996.9** - είναι ακόμα στη φάση του **Σχεδίου**.

Ύστερα από την εκδήλωση ενδιαφέροντος του Τμήματος Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (**ΟΠΑ-ΤΠ**) – με πρωτοβουλία του ιδρυτικού μέλους της Ομάδας ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1 και τότε Προέδρου του Τμήματος **Γιάννη Κάββουρα** – να υποστηρίξει τη διάδοση και εφαρμογή των όρων που έχουν εκπονηθεί από την Ομάδα και με τη δική του συμμετοχή, υπογράφηκε τριμερής συμφωνία μεταξύ της ΕΛΕΤΟ, του ΟΠΑ-ΤΠ και του Δημιουργού της Βάσης για τη δημιουργία ειδικού ιστοτόπου (σήμερα **<http://inforterm.cs.aueb.gr/>**) και την ελεύθερη διάθεσή της χρήσης της στο Ίντερνετ από κάθε ενδιαφερόμενο, Έλληνα ή ξένο.

Έτσι, από τις αρχές Νοεμβρίου 2001 η Βάση Όρων INFORTERM διατίθεται στο Ίντερνετ για δωρεάν αναζήτηση αντιστοιχιών όρων πληροφορικής (ή όρων του ευρύτερου τομέα της Τεχνολογίας Πληροφοριών) στις τρεις γλώσσες της Βάσης (ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά).

Ο ιστότοπος της Βάσης INFORTERM είναι δίγλωσσος, έχει *ελληνική παραλλαγή* (version), στην οποία οι πληροφορίες, οι οδηγίες κτλ. είναι στα ελληνικά και *ισοδύναμη αγγλική παραλλαγή*, στην οποία οι πληροφορίες, οδηγίες κτλ. είναι στα αγγλικά. Έτσι, δεν εξυπηρετούνται μόνο ελληνόγλωσσοι ενδιαφερόμενοι, αλλά και ξενόγλωσσοι που βρίσκουν αντιστοιχίες όχι μόνο με τους ελληνικούς όρους αλλά και μεταξύ των αγγλικών και γαλλικών όρων.

Υπεύθυνοι του ιστοτόπου <http://inforterm.cs.aueb.gr/>

Την ευθύνη του **περιεχομένου** του ιστοτόπου (*Υπεύθυνος περιεχομένου*) έχει ο συντάκτης του παρόντος, **Κώστας Βαλεοντής**, ως δημιουργός της Βάσης και Υπεύθυνος της Ομάδας ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1. Στο περιεχόμενο του ιστοτόπου εντάσσονται αφενός αυτή καθεαυτή η παραλλαγή της Βάσης INFORTERM που αναφορτώνεται (uploaded) στον εξυπηρετητή του ΟΠΑ-ΤΠ και αφετέρου οι πληροφορίες για την Ομάδα, για την ΕΛΕΤΟ, για τον ΕΛΟΤ, για τις υπερζεύξεις και παραπομπές σε χρήσιμους – για τους χρήστες – *ιστοτόπους Ορολογίας* και για τις νεότερες εξελίξεις στη συνεργασία των φορέων και λειτουργία της Ομάδας καθώς επίσης και για άλλα θέματα Ορολογίας που θα φιλοξενήσει/προωθήσει μελλοντικά ο ιστότοπος. Στην αρμοδιότητα του Υπευθύνου περιεχομένου εμπίπτει η απάντηση σε ερωτήσεις των χρηστών της Βάσης σχετικά με όλα τα προαναφερόμενα θέματα.

Την ευθύνη του **εξυπηρετητή** (*Υπεύθυνος εξυπηρετητή*) έχει ο **Γιάννης Κάβουρας**, ιδρυτικό μέλος της ΕΛΕΤΟ, καθηγητής πληροφορικής του Τμήματος Πληροφορικής του ΟΠΑ, ο οποίος είχε και την πρωτοβουλία της εκκίνησης του όλου εγχειρήματος. Στην ευθύνη του εξυπηρετητή εντάσσονται η αδιάλειπτη λειτουργία του εξυπηρετητή σε ελεγχόμενο χώρο του

ΟΠΑ, η άρση ενδεχόμενων δυσλειτουργιών από καθορισμένα αρμόδια στελέχη (φοιτητές ή μεταπτυχιακούς σπουδαστές), η ζεύξη και προβολή του ιστοτόπου στο γενικό ιστότοπο του ΟΠΑ και η εν γένει υποστήριξη ηλεκτρονικής υποδομής.

Την ευθύνη της **πληροφορικής** συγκρότησης, παρουσίασης και συντήρησης (*Πληροφορικός Υπεύθυνος*) έχει ο **Νίκος Βαλεοντής**, μέλος της ΕΛΕΤΟ που έχει προσφερθεί και οριστεί από την ΕΛΕΤΟ για το σκοπό αυτό, ο οποίος ανακατασκεύασε πρόσφατα τον ιστότοπο και βελτίωσε τον τρόπο αναζήτησης στη Βάση. Στην αρμοδιότητα του Πληροφορικού Υπευθύνου εμπίπτει η απάντηση σε ερωτήσεις των χρηστών της Βάσης σχετικά με όλα τα θέματα παρουσίασης και λειτουργίας του ιστοτόπου.

Όλοι οι ανωτέρω εργάστηκαν και εργάζονται *ανιδιοτελώς* – ο καθένας στις δικές του αρμοδιότητες – για τη δημιουργία, τη λειτουργία, την ενημέρωση, τη συντήρηση και την περαιτέρω ανάπτυξη της Βάσης, από καθαρά προσωπικό ενδιαφέρον για την προώθηση της χρήσης της ελληνικής γλώσσας στην ονοματοδοσία των εννοιών της Τεχνολογίας Πληροφοριών και την προαγωγή των σκοπών της ΕΛΕΤΟ στον τομέα αυτόν, με ιδιαίτερη εστίαση στη διάδοση της χρήσης των όρων πρώτιστα στην εκπαίδευση.

Στην εικόνα του Σχήματος 2 φαίνεται η αφιερωτική σελίδα του ιστοτόπου της Βάσης INFORTERM.

Σχήμα 2 – Η αφιερωτική σελίδα του ιστοτόπου της Βάσης INFORTERM

4. ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΣΤΗ ΒΑΣΗ INFORTERM

Η αναζήτηση στη Βάση INFORTERM μπορεί να γίνει με έναν από τους ακόλουθους τρόπους.

- α. Αναζήτηση με ολόκληρη λέξη ως «εισόδιο όρο»
- β. Αναζήτηση με ολόκληρη «εισόδια» συντομογραφία
- γ. Αναζήτηση με «εισόδιο» τμήμα όρου ή συντομογραφίας

Κατά την αναζήτηση θεωρούνται δεδομένα: α) το ότι (σύμφωνα με τον ISO) ως **όρος** ορίζεται «η **λεκτική κατασήμανση** (= η παράσταση με μία ή περισσότερες λέξεις) μιας **έννοιας** και β) το ότι οι όροι της Βάσης INFORTERM και οι αντιστοιχίες τους **προέρχονται από συγκεκριμένες πηγές** (βλέπε Παράρτημα Α) και, επομένως, δεν πρέπει ο χρήστης να αναμένει ότι θα βρει τον όρο που αναζητά παρά μόνο εφόσον αυτός ο όρος περιέχεται σε κάποια από τις συγκεκριμένες πηγές.

Αν αναζητάτε τμήμα όρου τότε πρέπει να γράψετε τουλάχιστον 3 χαρακτήρες. Αν αναζητάτε τμήμα συντομογραφίας τότε πρέπει να γράψετε τουλάχιστον 2 χαρακτήρες. Αν αναζητάτε ολόκληρη λέξη τότε δεν υπάρχει κανένας περιορισμός χαρακτήρων.

Πληκτρολογήστε τμήμα όρου ή συντομογραφίας:

Σημειώστε αν το τμήμα που γράψατε είναι ολόκληρη λέξη ή ολόκληρη συντομογραφία: A

Σημειώστε αν θέλετε να δείτε τις πηγές: B

Επιλέξτε το πεδίο της Βάσης όπου θα γίνει η αναζήτηση:

Σχήμα 3 – Ο γενικός Πίνακας Αναζήτησης στη Βάση INFORTERM:

Η διεπαφή αναζήτησης στη Βάση έχει τη μορφή ενός **Πίνακα Αναζήτησης** (βλέπε Σχήμα 3) που εμφανίζει **δύο θυρίδες**, ανάμεσά τους **δύο τετραγωνίδια** A και B, και το **οθονόπληκτρο** «Αναζήτηση». Η πρώτη (από πάνω) είναι η **θυρίδα εισόδου** και δέχεται το ζητούμενο **τμήμα όρου** ή **συντομογραφίας** (που μπορεί να είναι και ολόκληρος όρος ή ολόκληρη λέξη ή ολόκληρη συντομογραφία). Στα τετραγωνίδια A και B ο χρήστης δηλώνει – προαιρετικά – αν πρόκειται για **ολόκληρη** λέξη, ή συντομογραφία, και αν θέλει να δει και τις **πηγές**. Η δεύτερη θυρίδα είναι η **θυρίδα πεδίου αναζήτησης**. Σ' αυτήν ο χρήστης επιλέγει το πεδίο με το οποίο γίνεται η αναζήτηση (δηλαδή ένα από τα έξι πεδία: *ελληνικός όρος*,

ελληνική συντομογραφία, αγγλικός όρος, αγγλική συντομογραφία, γαλλικός όρος, γαλλική συντομογραφία).

4.1 Αναζήτηση με ολόκληρη λέξη ως «εισόδιο όρο»

Στην αναζήτηση αυτή εισάγουμε - πληκτρολογούμε - στη θυρίδα εισόδου μια ολόκληρη λέξη ως εισόδιο όρο. Αφού είναι ολόκληρη λέξη επισημαίνουμε με νύγμα (✓) το τετραγωνίδιο A και εφόσον θέλουμε στα ευρήματα να εμφανίζονται και οι πηγές αναφοράς το δηλώνουμε αυτό επισημαίνοντας με νύγμα (✓) το τετραγωνίδιο B. Στη συνέχεια επιλέγουμε, στη θυρίδα πεδίου αναζήτησης, το πεδίο της Βάσης στο οποίο θα γίνει η αναζήτηση π.χ. αν ο εισόδιος όρος είναι αγγλικός όρος επιλέγουμε «Αγγλικός όρος», αν ο εισόδιος όρος είναι γαλλικός όρος επιλέγουμε «Γαλλικός όρος» κ.ο.κ.

Τέλος επικροτούμε με το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού το οθονόπληκτρο «Αναζήτηση». Η αναζήτηση ισοδυναμεί με το αίτημα:

*Ζητούμε όλους τους όρους του πεδίου αναζήτησης που αποτελούνται από τη **συγκεκριμένη λέξη** ή περιλαμβάνουν ως συνθετικό τη **συγκεκριμένη λέξη** στη συγκεκριμένη από τις τρεις γλώσσες της Βάσης (αγγλική, γαλλική, ελληνική), καθώς και **τους αντίστοιχους ισοδύναμους όρους** στις άλλες δύο γλώσσες, αλλά και **τις συντομογραφίες των όρων** (αν υπάρχουν) σε όλες τις γλώσσες.*

Η απόκριση της Βάσης στο αίτημα αυτό είναι ένας **Πίνακας Ευρημάτων** με τα αναζητούμενα στοιχεία με **αλφαβητική σειρά ως προς την πρώτη στήλη**.

Παράδειγμα α. Αν στη θυρίδα εισόδου γράψουμε τον αγγλικό μονολεκτικό όρο **dibit** και, αφού εφαρμόσουμε τις παραπάνω ρυθμίσεις, επικροτήσουμε το οθονόπληκτρο «Αναζήτηση» η απόκριση είναι η αναγραφή της φράσης «**Δεν βρέθηκε κανένα λήμμα**».

Παράδειγμα β. Αν στη θυρίδα εισόδου γράψουμε το συνθετικό **parity** του όρου **parity bit** και, αφού εφαρμόσουμε τις παραπάνω ρυθμίσεις, επικροτήσουμε «Αναζήτηση» η απόκριση είναι η αναγραφή της φράσης «**Βρέθηκαν 4 λήμματα**» και ο ακόλουθος Πίνακας Ευρημάτων που περιέχει **τα 4 λήμματα** με όλα τα προαναφερόμενα στοιχεία αντιστοιχίας στις τρεις γλώσσες:

Αγγλικός όρος	Συντ.	Ελληνικός όρος	Συντ.	Γαλλικός όρος	Συντ.
longitudinal parity check		διαμήκης έλεγχος ισοτιμίας		contrôle (de parité) longitudinal(e)	
parity bit		δυφίο ισοτιμίας		bit de parité	
parity check		έλεγχος ισοτιμίας		contrôle de parité	
transverse parity check		εγκάρσιος έλεγχος ισοτιμίας		contrôle (de parité) transversal(e)	

4.2 Αναζήτηση με ολόκληρη «εισόδια» συντομογραφία

Στην αναζήτηση αυτή εισάγουμε στη θυρίδα εισόδου μια συντομομορφή (αρκτικόλεξο, ακρώνυμο ή άλλη συντομογραφία). Αφού πρόκειται για ολόκληρη συντομογραφία επισημαίνουμε με **νύγμα** (✓) το **τετραγωνίδιο Α** και εφόσον θέλουμε στα ευρήματα να εμφανίζονται και οι πηγές αναφοράς το δηλώνουμε αυτό επισημαίνοντας με **νύγμα** (✓) το **τετραγωνίδιο Β**. Στη συνέχεια επιλέγουμε, στη θυρίδα πεδίου αναζήτησης, το πεδίο της Βάσης στο οποίο θα γίνει η αναζήτηση π.χ. αν η εισόδια συντομογραφία είναι αγγλική επιλέγουμε «Αγγλική συντομογραφία», αν η εισόδια συντομογραφία είναι γαλλική επιλέγουμε «Γαλλική συντομογραφία» κ.ο.κ. Τέλος επικροτούμε με το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού το οθονόπληκτρο «**Αναζήτηση**». Η αναζήτηση ισοδυναμεί με το αίτημα:

Η συγκεκριμένη συντομογραφία ενός όρου της συγκεκριμένης από τις τρεις γλώσσες της Βάσης (αγγλικής, γαλλικής, ελληνικής) ποιον πλήρη όρο αντιπροσωπεύει τόσο στη γλώσσα της όσο και στις άλλες δύο γλώσσες της Βάσης και ποιες αντίστοιχες συντομογραφίες έχει στις άλλες δύο γλώσσες;

Η απόκριση της Βάσης στο αίτημα αυτό είναι ένας Πίνακας Ευρημάτων με τα αναζητούμενα στοιχεία με αλφαβητική σειρά ως προς την πρώτη στήλη.

Παράδειγμα γ. Αν στη θυρίδα εισόδου γράψουμε την αγγλική συντομογραφία **EPROM** και, αφού εφαρμόσουμε τις παραπάνω ρυθμίσεις, επικροτήσουμε «**Αναζήτηση**» η απόκριση είναι η αναγραφή της φράσης «**Βρέθηκε 1 λήμμα**» και ο ακόλουθος Πίνακας Ευρημάτων που περιέχει ένα λήμμα με όλα τα προαναφερόμενα στοιχεία αντιστοιχίας στις τρεις γλώσσες:

Συντ.	Αγγλικός όρος	Συντ.	Ελληνικός όρος	Συντ.	Γαλλικός όρος	Κωδικός πηγής	Ξενόγλωσση πηγή	Ελληνική πηγή	Στάδιο
EPROM	erasable programmable read-only memory	EPROM	σβέσιμη προγραμματίσιμη μνήμη αναγνώσιμη μόνο		mémoire morte reprogrammable	L 8	ISO 2382-12: 1988	ΕΛΟΤ 996.12	2

4.3. Αναζήτηση με «εισόδιο» τμήμα όρου ή συντομογραφίας

Η αναζήτηση αυτή είναι γενικότερη δεδομένου ότι καλύπτει και την περίπτωση όπου το **εισόδιο «τμήμα»** είναι ολόκληρη λέξη ή αποτελείται από ολόκληρες λέξεις. Το χρησιμοποιούμενο εισόδιο τμήμα του **συγκεκριμένου όρου** που αναζητούμε (ιδιαίτερα όταν αυτός είναι μακροσκελής μονολεκτικός ή πολυλεκτικός) έχει μεγάλη πιθανότητα να αποτελεί μέρος ενός πιο εκτεταμένου όρου (όπως ενός **πολυλεκτικότερου όρου**), που κατά κανόνα κατασημαίνει **κάποια άλλη έννοια, γειτονική της αναζητούμενης έννοιας/όρου** στο πλαίσιο του **συστήματος εννοιών** όπου ανήκουν και οι δύο έννοιες/όροι. Σ' αυτήν την περίπτωση, η

Βάση INFORTERM μας παρέχει και **όλους τους όρους που εμπεριέχουν το συγκεκριμένο τμήμα όρου** μαζί με τα υπόλοιπα στοιχεία των αντιστοιχιών τους στις τρεις γλώσσες της Βάσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3

Γενικότερα, ως **τμήμα όρου** μπορεί να θεωρηθεί **οποιοδήποτε μέρος** του όρου, από την αρχή ως το τέλος του, που αποτελείται από **τρεις τουλάχιστον διαδοχικούς χαρακτήρες** (ενώ προκειμένου για συντομογραφία ο ελάχιστος αριθμός είναι **δύο χαρακτήρες**). Το γεγονός αυτό το εκμεταλλευόμαστε για εξοικονόμηση χρόνου στην πληκτρολόγηση εκτεταμένων μονολεκτικών ή πολυλεκτικών όρων.

Παραδείγματα:

Παράδειγμα δ. Αν στη θυρίδα εισόδου γράψουμε τη λέξη **«format»** - που μπορεί να είναι αυτοδύναμος όρος αλλά και πάρα πολύ συχνά είναι τμήμα όρου - και επικροτήσουμε **«Αναζήτηση»** - χωρίς να επισημάνουμε με **νύγμα (✓)** το **τετραγωνίδιο A** - ο Πίνακας Ευρημάτων θα περιέχει **181 λήμματα**, δηλαδή 181 αγγλικούς μονολεκτικούς ή πολυλεκτικούς όρους και τις αντιστοιχίες τους στις άλλες δύο γλώσσες. Όμως, αν διατρέξουμε αυτές τις αντιστοιχίες θα παρατηρήσουμε δεν περιέχουν μόνο την ακέραια λέξη **«format»**, αλλά και παράγωγα ή σύνθετά της. Υπάρχουν για παράδειγμα οι όροι **format file, unformatted, κ.ά.**, αλλά και πολλοί όροι που περιέχουν τη λέξη **information** αφού το format είναι μέρος και της λέξης information. Έτσι, βλέπουμε τη χρήση του εισόδου τμήματος που χρησιμοποιήσαμε σε όλους τους όρους όπου αυτό απαντά.

Αν επισημάνουμε με **νύγμα (✓)** το **τετραγωνίδιο A** και επαναλάβουμε την αναζήτηση ο Πίνακας ευρημάτων θα περιέχει **34 λήμματα** δηλαδή εκείνα μόνο που περιέχουν το τμήμα **«format»** ως ολόκληρη λέξη. Διατρέχοντας αλφαβητικά την πρώτη στήλη του πίνακα βρίσκουμε οποιονδήποτε (μονολεκτικό ή πολυλεκτικό) όρο που περιλαμβάνει τη λέξη **format**.

Παράδειγμα ε. Αν στη θυρίδα πεδίου αναζήτησης επιλέξουμε **Γαλλικός όρος** και στη θυρίδα εισόδου γράψουμε το τμήμα **«de parité»** του όρου **bit de parité** και επικροτήσουμε **«Αναζήτηση»** η απάντηση είναι η αναγραφή της φράσης **«Βρέθηκαν 4 λήμματα»** και ο ακόλουθος Πίνακας Ευρημάτων:

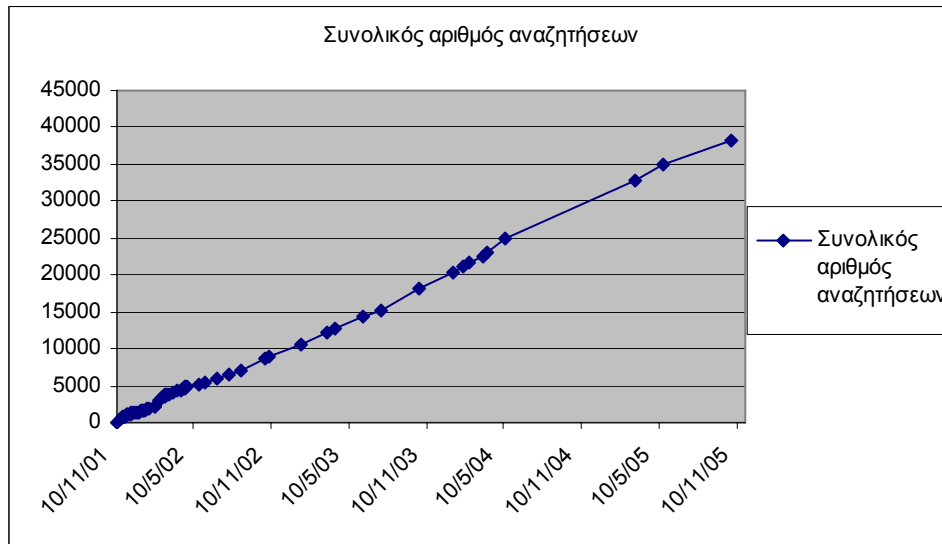
Γαλλικός όρος	Συντ.	Ελληνικός όρος	Συντ.	Αγγλικός όρος	Συντ.
bit de parité		δυψίο ισοτιμίας		parity bit	
contrôle (de parité) longitudinal(e)		διαμήκης έλεγχος ισοτιμίας		longitudinal parity check	
contrôle (de parité) transversal(e)		εγκάρσιος έλεγχος ισοτιμίας		transverse parity check	
contrôle de parité		έλεγχος ισοτιμίας		parity check	

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4

Είναι φανερή η σπουδαιότητα της ελεύθερης αναζήτησης με **εισόδιο τμήμα όρου**, η οποία δεν βασίζεται μόνο στο αρχικό τμήμα όρου και την αλφαβητική σειρά των λημμάτων της Βάσης (όπως γίνεται στα λεξικά) και δίνει τη δυνατότητα πολυποικιλής έρευνας στη Βάση, σε οποιοδήποτε πεδίο από τα έξι πεδία αναζήτησης. Έτσι, για παράδειγμα, αν θελήσουμε να διερευνήσουμε τον **βαθμό στον οποίο**, στους ελληνικούς όρους της Βάσης, **χρησιμοποιούνται λέξεις που ανήκουν στην οικογένεια του ρήματος «δίνω/δίδω** και συγκεκριμένα όσες περιέχουν το θέμα «δόν-», διενεργούμε αναζήτηση πληκτρολογώντας ως εισόδιο τμήμα όρου το τμήμα **«δόντ»** στη θυρίδα εισόδου και επιλέγοντας στη θυρίδα πεδίου αναζήτησης **«Ελληνικός όρος»**. Ο Πίνακας Ευρημάτων θα περιέχει **62 λήμματα**.

5. ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΑΣΗ INFORTERM;

Απάντηση στο ερώτημα δίνει ο ίδιος ο ιστότοπος της Βάσης ανά πάσα στιγμή, από τον αριθμό των αναζητήσεων που έχουν γίνει στη Βάση ως αυτή τη στιγμή. Στο σχήμα 4 δίνεται το διάγραμμα του συνολικού αριθμού αναζητήσεων που έγιναν στη Βάση INFORTERM, σε συνάρτηση με το χρόνο, από την αρχή της απαρίθμησης των αναζητήσεων.

Σχήμα 4 – Πορεία του συνολικού αριθμού αναζητήσεων στη Βάση INFORTERM:

6. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Δεν χρειάζεται ιδιαίτερη προσπάθεια για να συνειδητοποιήσει κανένας ότι ο **τομέας IT** (Τεχνολογία Πληροφοριών) έχει **πολύ μεγάλο κοινό μέρος** (γκρίζα περιοχή) με τον **τομέα T** (Τηλεπικοινωνίες) που με το χρόνο γίνεται όλο και μεγαλύτερο. Με την πλήρη ψηφιακοποίηση των τηλεπικοινωνιακών κέντρων και δικτύων, η **δικτύωση** και **διαδικτύωση** ψηφιακών **τερματικών** παντός είδους έχει εξαπλωθεί σε ολόκληρο τον κόσμο δημιουργώντας ένα παγκόσμιο πλέγμα όπου κυκλοφορεί από οποιονδήποτε σε οποιονδήποτε το αγαθό της εποχής μας, η **πληροφορία**, το βασικό αγαθό της σημερινής λεγόμενης Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Σε ό,τι αφορά τις Τηλεπικοινωνίες, η ορολογία αντιμετωπίστηκε δρασικότερα στο πλαίσιο της «εισβολής» της δραστηριότητας της τυποποίησης στον Τομέα T. Από το 1989, λειτουργεί, στον ΟΤΕ σε συνεργασία με τον ΕΛΟΤ, αδιάλειπτα, η Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας (ΜΟΤΟ), που έχει επεξεργαστεί πολλές δεκάδες χιλιάδες ελληνικούς τηλεπικοινωνιακούς όρους. Από την αρχή η ΜΟΤΟ συνεργάστηκε με την ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1 ώστε να είναι εναρμονισμένες οι αποδόσεις όρων στους δύο τομείς. (Οι

δύο ομάδες έχουν υπογράψει συμφωνία συνεργασίας μαζί με άλλες τρεις ομάδες/επιτροπές και είναι ιδρυτικά συλλογικά μέλη της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας). Όλους τους όρους που έχει επεξεργαστεί η ΜΟΤΟ, ο Υπεύθυνος της ΜΟΤΟ που συμβαίνει να είναι ο γράφων περιέλαβε σε Βάση Δεδομένων Ορολογίας, ονόματι TELETERM, την οποία δημιούργησε το 1990 και έκτοτε τροφοδοτεί και ενημερώνει. Κατά το παράδειγμα της βάσης INFORTERM, με πρωτοβουλία του ιδίου και με την υπογραφή τριμερούς συμφωνίας με τον ΟΤΕ και την ΕΛΕΤΟ, η χρήση της βάσης TELETERM διατίθεται δωρεάν στο Ίντερνετ από το Δεκέμβριο του 2003 (www.moto-teleterm.gr). Σήμερα η Βάση TELETERM έχει **116.000 λήμματα** και στο διάστημα που έχει μεσολαβήσει μέχρι σήμερα έχουν γίνει σ' αυτήν πάνω από **117.000** αναζητήσεις.

Σήμερα η συνδυασμένη χρήση των δύο βάσεων **TELETERM** και **INFORTERM** δίνει απαντήσεις σε πολλά ερωτήματα ορολογίας των δύο τομέων Τ και ΙΤ και του κοινού μέρους τους.

7. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ INFORTERM

Ο περαιτέρω εμπλουτισμός της Βάσης INFORTERM και με άλλους όρους – και είναι πράγματι πολύ μεγάλο το πλήθος των όρων ΙΤ των οποίων πρέπει να εκπονηθεί/καθιερωθεί ελληνική απόδοση – εξαρτάται από τους φορείς λειτουργίας της Ομάδας ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1, δηλαδή τον ΕΛΟΤ και την ΕΛΕΤΟ. Η Ομάδα πρέπει να εξακολουθήσει να λειτουργεί και να παράγει όρους, αλλά και να συντηρεί τους ως τώρα καθιερωμένους αναθεωρώντας τους οσάκις αυτό κρίνεται από την πρόοδο του τομέα ΙΤ (όταν δηλαδή οι αντίστοιχοι ξανόγλωσσοι όροι αναθεωρούνται και βελτιώνονται ή τροποποιούνται). Το έργο μιας τέτοιας Ομάδας δεν τελειώνει ποτέ, εφόσον όχι μόνο δεν τελειώνει αλλά αναπτύσσεται αλματωδώς η νέα γνώση στον τομέα ΙΤ και βρίσκεται σε ραγδαία εξέλιξη η Κοινωνία της Πληροφορίας.

Επειδή η Ομάδα (στον ΕΛΟΤ) δεν δούλευε τα τελευταία χρόνια, η ΕΛΕΤΟ έκανε μερική ανασυγκρότηση της Ομάδας και εξέτασε σειρά όρων που δεν έχουν ακόμα ενταχθεί στη Βάση. Στην ανασυγκρότηση αυτή συμμετείχαν τα ενεργά μέλη της ΕΛΕΤΟ:

Κώστας Βαλεοντής, Υπεύθυνος της Ομάδας και εκπρόσωπός της στο ΓΕΣΥ

Δημήτρης Παναγιωτάκος, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Ομάδας στο ΓΕΣΥ

Κώστας Ριζιώτης, ενεργό μέλος

Μιχάλης Μπεκάκος, ενεργό μέλος και

Νίκος Βαλεοντής, Πληροφορικός Υπεύθυνος της Βάσης INFORTERM στο Ίντερνετ.

Ο ΕΛΟΤ πρόσφατα αναμόρφωσε τον Κανονισμό Λειτουργίας επιτροπών και ομάδων τυποποίησης, ώστε να είναι δυνατή η ευρύτερη συνεργασία όλων των ενδιαφερομένων χωρίς να είναι απαραίτητη η φυσική συμμετοχή σε συνεδριάσεις (ηλεκτρονικές συνεδριάσεις).

Προφορική πρόταση – που αντιμετωπίστηκε ευνοϊκά – του γράφοντος στον ίδιο τον προϊστάμενο (και των δύο διευθύνσεων) Τυποποίησης του ΕΛΟΤ είναι να συμμετάσχουν επίσημα στην νέα σύνθεση της Ομάδας και εκπρόσωποι όλων των τμημάτων πληροφορικής των ελληνικών πανεπιστημίων. Είναι απαραίτητη η συμμετοχή και συμβολή όσο το δυνατόν περισσότερων από τους ενδιαφερομένους.

Εν κατακλείδι, θα πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα ότι δεν της αξίζει της σύγχρονης ελληνικής γλώσσας να την αφήνουμε να αναπτύσσεται μόνο στο «πεζοδρόμιο» και στα «παράθυρα» των τηλεοπτικών μέσων, που πάμπολλες φορές κυριολεκτικά την «πυροβολούν»: μπορεί να αναπτυχθεί ορθότερα και επωφελέστερα από τους **παροχείς** της σύγχρονης γνώσης, πρόσωπα και ιδρύματα. Αυτοί είναι οι καθ' ύλην αρμοδιότεροι να συμβάλουν στον εμπλουτισμό της **σύγχρονης γνώσης** του Νεοέλληνα με **έννοιες** ονοματισμένες **ελληνικά**. Η ορολογία ούτε φιλολογία είναι ούτε γλωσσολογία ούτε μετάφραση. Οι **έννοιες** είναι οι στοιχειώδεις **φορείς** της γνώσης και οι **όροι** είναι οι **μεταφορείς** της. Χωρίς έννοιες δεν υπάρχει γνώση και χωρίς όρους είναι αδύνατη η συστηματοποίηση και μετάδοση της γνώσης. Οι έννοιες δεν ανήκουν σε καμιά γλώσσα: οι όροι όμως καλό είναι να είναι στη γλώσσα του διδασκόμενου τη νέα γνώση. Και όταν τόσο ο διδάσκων όσο και ο διδασκόμενος είναι Έλληνες, η γλώσσα δεν μπορεί παρά να είναι η ελληνική...

7. ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- [1] *Βαλεοντής Κ., Διάμεσης Σ., Κάβουρας Ι., Μπακόλας Δ., Μπαλτά Χ., Παναγιωτάκος Δ. – «Τρίγλωσση Ορολογία Πληροφορικής», ΕΛΚΕΠΑ, Αθήνα 1991*
- [2] *International Standard ISO 1087:1990 – «Vocabulary of Terminology»*
- [3] *International Standard ISO 1087-1:2000 – «Terminology work – Vocabulary – Part 1: Theory and application»*
- [4] *International Standard ISO/R 704:1968 – «Naming principles»*
- [5] *International Standard ISO 704 – «Principles and methods of terminology»*
- [6] *Βαλεοντής Κ. – «Ανάλυση των βασικών αρχών της Τεχνικής Ορολογίας» – Αθήνα, ΕΛΟΤ, 1988.*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Κατάλογος Πηγών Αναφοράς της Βάσης INFORTERM

Κωδικός Πηγής	Ξενόγλωσση Πηγή	Ελληνική Πηγή	Στάδιο
L 1	ISO 2382-1:1984 "Data processing - Vocabulary - Part 1: Fundamental terms"	ΕΛΟΤ 996.1:1990 "Επεξεργασία πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 1: Θεμελιώδεις όροι"	3
L 2	ISO 2382-13:1984 "Data processing - Vocabulary - Part 13: Computer graphics"	ΕΛΟΤ 996.13 "Επεξεργασία δεδομένων - Λεξιλόγιο - Μέρος 13: Γραφικά υπολογιστή"	3
L 3	ISO 2382-15:1985 "Data processing - Vocabulary - Part 15: Programming languages"	ΕΛΟΤ 996.15 "Επεξεργασία δεδομένων - Λεξιλόγιο - Μέρος 15: Γλώσσες προγραμματισμού"	3
L 4	ISO 2382-18:1987 "Information processing systems - Vocabulary - Part 18: Distributed data processing"	ΕΛΟΤ 996.18 "Συστήματα επεξεργασίας πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 18: Κατανεμημένη επεξεργασία δεδομένων"	3
L 5	ISO 2382-19:1989 "Information processing systems - Vocabulary - Part 19: Analog computing"	ΕΛΟΤ 996.19 "Συστήματα επεξεργασίας πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 19: Αναλογικός υπολογισμός"	3
L 6	ISO/IEC 2382-20:1990 "Information Technology - Vocabulary - Part 20: System development"	ΕΛΟΤ 996.20 "Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 20: Ανάπτυξη συστήματος"	3
L 7	ISO 2382-21:1985 "Data processing - Vocabulary - Part 21: Interfaces between process computer systems and technical processes"	ΕΛΟΤ 996.21 "Επεξεργασία δεδομένων - Λεξιλόγιο - Μέρος 21: Διεπαφές μεταξύ συστημάτων υπολογιστών διεργασίας και τεχνικών διεργασιών"	3
L 8	ISO 2382-12:1988 "Information processing systems - Vocabulary - Part 12: Peripheral equipment"	ΕΛΟΤ 996.12 "Συστήματα επεξεργασίας πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 12: Περιφερειακός εξοπλισμός"	3
L 9	ISO 2382-22:1986 "Information processing systems - Vocabulary - Part 22: Calculators"	ΕΛΟΤ 996.22 "Συστήματα επεξεργασίας πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 22: Αριθμομηχανές"	2
L10	ISO 2382-2:1976 "Data processing - Vocabulary - Part 2: Arithmetic and logic operations"	ΕΛΟΤ 996.2:1994 "Επεξεργασία πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 2: Αριθμητικές και λογικές πράξεις"	3
L11	ISO 2382-8:1986 "Information processing systems - Vocabulary - Part 8: Control, integrity and security"	ΕΛΟΤ 996.8 "Συστήματα επεξεργασίας πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 8: Έλεγχος, ακεραιότητα και ασφάλεια"	3
L12	ISO 2382-5:1989 "Information processing systems - Vocabulary - Part 5: Representation of data"	ΕΛΟΤ 996.5:1994 "Συστήματα επεξεργασίας Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 5: Παράσταση δεδομένων"	3
L13	Terms from EU texts	Όροι από κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	3
L14	ISO 2382-3:1976 "Data processing - Vocabulary - Part 3: Equipment technology"	ΕΛΟΤ 996.3:1994 "Επεξεργασία δεδομένων - Λεξιλόγιο - Μέρος 3: Τεχνολογία εξοπλισμού"	3
L15	ISO/IEC 2382-25:1992 "Information Technology - Vocabulary - Part 25: Local area networks"	ΕΛΟΤ 996.25 "Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 25: Τοπικά δίκτυα"	3

L16	dBASE II PLUS Manual	–	3
L17	ISO 2382-4:1974 “Data processing - Vocabulary - Part 4: Organization of data”	ΕΛΟΤ 996.4:1994 “Επεξεργασία δεδομένων - Λεξιλόγιο - Μέρος 4: Οργάνωση δεδομένων”	3
L18	ISO 2382-6:1974 “Data processing - Vocabulary - Part 6: Preparation and handling of data”	ΕΛΟΤ 996.6 “Επεξεργασία δεδομένων - Λεξιλόγιο - Μέρος 6: Προετοιμασία και χειρισμός δεδομένων”	3
L19	ISO 2382-7:1977 “Data processing - Vocabulary - Part 7: Digital computer programming”	ΕΛΟΤ 996.7 “Επεξεργασία δεδομένων - Λεξιλόγιο - Μέρος 7: Προγραμματισμός ψηφιακών υπολογιστών”	3
L20	ISO/IEC DIS 2382-16:1994 “Information Technology - Vocabulary - Part 16: Information Theory”	ΕΛΟΤ 996.16 “Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 16: Θεωρία της πληροφορίας”	3
L21	ISO/IEC 2382-26:1993 “Information Technology - Vocabulary - Part 1: Open systems interconnection”	ΕΛΟΤ 996.26 “Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 26: Διασύνδεση ανοικτών συστημάτων”	3
L22	ISO/IEC 2382-9:1995 “Information Technology - Vocabulary - Part 9: Data Communications”	ΕΛΟΤ 996.26 “Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 9: Επικοινωνία Δεδομένων	2
L23	ISO/IEC 2382-10:1979 “Data Processing - Vocabulary - Part 10: Operation techniques and facilities”	ΕΛΟΤ 996.10 “Επεξεργασία Δεδομένων - Λεξιλόγιο - Μέρος 10: Τεχνικές και Μέσα Λειτουργίας”	3
L24	ISO/IEC 2382-11:1987 “Information Technology - Vocabulary - Part 1: Processing Units”	ΕΛΟΤ 996.11 “Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 11: Μονάδες Επεξεργασίας	2
L25	Great Ideas in Computer Science - A. Bierman	–	3
L26	ISO/IEC 2382-23:1994 “Information Technology - Vocabulary - Part 23: Text Processing”	ΕΛΟΤ 996.23 “Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 23: Επεξεργασία Κειμένου”	2
L27	ISO/IEC 2382-27:1994 “Information Technology - Vocabulary - Part 27: Office Automation”	ΕΛΟΤ 996.26 “Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 26: Αυτοματισμός Γραφείου”	3
L28	Michellaneous terms		3
L29	ISO/IEC 2382-1:1993 “Information Technology - Vocabulary - Part 1: Fundamental Terms”	ΕΛΟΤ 996.1 “Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 1: Θεμελιώδεις όροι”	3
L30	ISO/IEC 2382-6:1987 “Information Technology - Vocabulary - Part 6: Preparation and handling of data”	ΕΛΟΤ 996.6 “Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 6: Προετοιμασία και χειρισμός δεδομένων”	3
L31	ISO/IEC 2382-7:1989 “Information Technology - Vocabulary - Part 7: Computer Programming”	ΕΛΟΤ 996.7 “Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 7: Προγραμματισμός Υπολογιστών”	3
L32	ISO/IEC 2382-31:1998 “Information Technology - Vocabulary - Part 31: Artificial Intelligence - Machine learning”	ΕΛΟΤ 996.31 “Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 31: Τεχνητή Νοημοσύνη - Μηχανομάθηση”	3

L33	ISO/IEC 2382-28:1995 "Information Technology - Vocabulary - Part 1: Artificial Intelligence - Basic Concepts and Expert Systems"	ΕΛΟΤ 996.28 "Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 28: Τεχνητή Νοημοσύνη - Βασικές Εννοιες και Εμπειρα Συστήματα"	2
L34	ISO/IEC 2382-24:1995 "Information Technology - Vocabulary - Part 24: Computer Integrated Manufacturing"	ΕΛΟΤ 996.24 "Τεχνολογία Πληροφοριών - Λεξιλόγιο - Μέρος 24: Ενοποιημένη κατασκευή με υπολογιστή"	2
EU1	EURODICAUTOM/BAS91: Base de donnees	EURODICAUTOM/ Ελληνική απόδοση της Συλλογής BAS91	3
EU2	EURODICAUTOM/DCT81: Glossaire Type de Documents	EURODICAUTOM/ Ελληνική απόδοση της Συλλογής DCT81	3
EU3	EURODICAUTOM/KYB85: Terminologie de la Cybernetique	EURODICAUTOM/ Ελληνική απόδοση της Συλλογής KYB85	3
EU4	EURODICAUTOM/PIA87: Terminologie Intelligence Artificielle	EURODICAUTOM/ Ελληνική απόδοση της Συλλογής PIA87	3
EU5	EURODICAUTOM/THE81: Glossaire "Thesaurus"	EURODICAUTOM/ Ελληνική απόδοση της Συλλογής THE81	3
EU6	TID74: Terminologie der Information de Documentation	Ελληνική απόδοση της Συλλογής TID74	3
EU7	UTD76: Terminologie de Documentation	Ελληνική απόδοση της Συλλογής UTD76	3